

ایلان ماسک کلید توافق ایران و آمریکا می‌شود؟

روزی که ایلان ماسک به عنوان مشاور عالی دونالد ترامپ انتخاب شد، قابل پیش‌بینی بود که این انتخاب صرفاً برای ارایه مشاوره در حوزه‌های تخصصی اقتصاد یا تکنولوژی نیست و قرار است او مدیر پروژه‌های بزرگ‌تر از سکانداری یک وزارتخانه یا تشکیلات شود.

به گزارش سایت خبری پرسون، روزنامه اعتماد نوشت: درواقع ماسک در دولت دوم ترامپ یکی از رایزنان غیررسمی و پشت پرده سیاست‌های داخلی و خارجی او خواهد بود که با توجه به جایگاه اقتصادی و نفوذش در میان سیاستمداران کشورهای جهان، به‌نوعی ضعف‌های دولت نخست ترامپ در تعامل با احزاب سیاسی و رهبران دنیا را پوشش خواهد داد.

این روزها خبری که ناگهان فضای رسانه‌های خارجی و داخلی را تحت تأثیر عمیق خود قرار داد، خبر دیدار ایلان ماسک با ایروانی، نماینده ایران در سازمان ملل متحد بود. به‌رغم اینکه این دیدار از سوی سخنگوی وزارت امور خارجه تکذیب شد و به گفته بقایای هیچ دیداری میان ایروانی و ماسک صورت نگرفته است، در زمان انتشار خبر گفته شد محتوای این دیدار با محور کاهش سطح تنش‌ها میان ایران و آمریکا صورت گرفته و ارزیابی‌ها بر آن بود مذاکرات غیررسمی میان ایران و آمریکا در آینده‌ای نزدیک آغاز خواهد شد.

اما سوالی که در ذهن برخی تحلیلگران جهان سیاست به وجود آمده، این است که چرا ترامپ، ماسک را برای این ماموریت‌های خطیر اینچنینی برای مذاکرات احتمالی آینده انتخاب کرده؟ با انتخاب مارک روبیو به عنوان وزیر امور خارجه، چهره تندروی جمهوری‌خواه که سابقه نمایندگی مجلس سنا از ایالت فلوریدا را در کارنامه دارد و پیت هگزت به عنوان وزیر دفاع که مواضع او در قبال ایران و خاورمیانه به‌خوبی گویای رویکردش در مورد سیاست‌های ایران در منطقه است، می‌توان فهمید این مذاکرات نیازمند شخصیتی فراجناحی است که چهره خوش‌نام و شناخته‌شده دنیای فناوری و اقتصاد محسوب می‌شود.

کسی که بتواند زبان و ادبیات دو طرف را تا حدود زیادی تعدیل کند و آن را در چارچوبی که امکان حصول توافق را به وجود آورد تبدیل کند. این قدم اول ترامپ که در مسیر تحقق بخشی از وعده‌های انتخاباتی او تعریف می‌شود، پالس مثبت و دقیقی را به ایران مخابره می‌کند؛ آری دولت ترامپ قصد حصول توافق با ایران را دارد.

فرصتی که شاید گشایش‌های بزرگ و تاریخی را به همراه داشته باشد؛ تغییراتی شگرف در روابط و سیاست خارجی هر دو کشور که از روز پیروی انقلاب اسلامی در ایران تاکنون، همواره تنش آلود بوده است. انتخاب‌های ترامپ تا این لحظه نشان داده تمرکز او بر حل مسائل داخلی ایالات‌متحده است و عزم جدی در احیای روابط خارجی آمریکا با روسیه و ایران دارد. مطابق گمانه‌زنی‌های رسانه‌های نزدیک به جمهوری‌خواهان، طی چند روز آینده ایلان ماسک ماموریت خواهد یافت تا به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم مذاکراتی را با طرف‌های روس داشته باشد.

گفت‌وگوهایی که ممکن است به پایان تنش‌ها در روابط بین روسیه و اروپا منجر شود و تغییرات اساسی در مسیر دیپلماسی منطقه اروپای شرقی را به همراه داشته باشد.

بی‌تردید این گفت‌وگو و نشست‌ها، بر اساس وعده‌های پرتکرار ترامپ در مسیر گره‌گشایی و یافتن راهکارهای عملی برای پایان دادن به جنگ‌ها خواهد بود که روزه‌های تازه‌ای از بهبود شرایط اقتصادی جهان را به دنبال خواهد داشت. اینک زمان آن فرارسیده تا سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران، بر پایه منافع ملی به سمت بهره‌برداری از فرصت‌ها و تبدیل تهدیدهای موجود بین‌المللی به زمینه‌ای برای حصول توافق پایدار با آمریکا حرکت کند.

این امکان از طریق گشایش کریدورهای اقتصادی و تغییر دکترین تحریم‌افزایی که موجب استفاده عده‌ای خاص از این اقدام ظالمانه علیه ایران می‌شد، میسر است و در طولانی‌مدت می‌تواند با جذب سرمایه‌گذاری‌های بزرگ، به احیا و بازسازی صنایع اساسی نظیر نفت و گاز و پتروشیمی و فولاد منجر شود.

اینکه چه اتفاقاتی در آینده نه چندان دور پس از استقرار دولت جدید آمریکا پیش روی ایران و منطقه خاورمیانه باشد، هنوز به طور واضح قابل پیش‌بینی و ارزیابی نیست، اما شواهد از رفتارهای دیپلماتیک طرفین نشان می‌دهد عزم تعامل و دستیابی به توافق برای اقناع افکار عمومی مردم هر دو کشور و رفع انسدادهای سیاست خارجی بسیار جدی‌تر از قبل دنبال می‌شود و بناست این دوران، نظاره‌گر شرایط متفاوتی از حکمرانی جهانی باشیم. برکناری قریب‌الوقوع نتانیاهو و تغییرات بنیادین در ساختار سیاسی حاکم بر اسرائیل که خواسته بخش بسیاری از مردم ساکن در اراضی اشغالی است، نویدبخش آغازی نو در استقرار صلح پایدار در منطقه خواهد بود.

پاسخ به این سوال که چه کسی منجی تحولات شگرف در جهان خواهد بود، در این لحظات اندکی دشوار است، اما به نظر می‌رسد در حال حاضر ایلان ماسک نزدیک‌ترین پاسخ به این پرسش کلیدی است.

دیدار ایلان ماسک با مقامات دیپلماتیک ایرانی تکذیب شده است، اما همین خبر در محافل سیاسی جهان نوعی از هیاهو و هیجان را به وجود آورد که

در تاریخ روابط سیاسی و دیپلماتیک دنیا امری نادر و منحصر به فرد بود. چه این دیدار رخ دهد چه ندهد، رویکرد مثبت مذاکره و توافق که منجر به صلح و ثبات پایدار در منطقه و میان کشورهای دخیل در تنش‌های خاورمیانه خواهد شد، به طور چشمگیری جوامع و گعده‌های سیاسی بین‌الملل را تحت تاثیر قرار می‌دهد.